

VENDIM
Nr. 302, datë 30.12.2024

**MBI SHQYRTIMIN E PROPOZIMIT TË FTL SHA PËR
DRAFTMARRËVESHJEN PËR BLERJEN E ENERGJISË ELEKTRIKE
NDËRMJET FURNIZUESIT TË TREGUT TË LIRË SHA DHE PRODHUESVE
ME PËRPARËSI TË ENERGJISË**

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar; të nenit 14 të ligjit nr. 24/2023, “Për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme; të neneve 19 dhe 15 të “Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 30.12.2024, pasi shqyrtoi relacionin me nr. 1889/3 prot., datë 27.12.2024, të përgatitur nga Drejtoria Juridike dhe Zgjidhjes së Mosmarrëveshjeve dhe Drejtoria e Monitorimit të të Licencuarve “Mbi shqyrtimin e propozimit të FTL sh.a. për draftmarrëveshjen për blerjen e energjisë elektrike ndërmjet Furnizuesit të Tregut të Lire sh.a. dhe prodhuesve me përparësi të energjisë”,

konstatoi se:

- Shoqëria Furnizuesi i Tregut të Lirë (FTL) sh.a., me shkresën nr. 3335 prot., datë 6.9.2024, ka dorëzuar në ERE draftin e marrëveshjes për blerjen e energjisë elektrike ndërmjet Furnizuesit të Tregut të Lirë sh.a. dhe Prodhuesve me Përparësi të Energjisë. Sipas deklaratës së shoqërisë, kjo marrëveshje është hartuar në cilësinë e saj si e ngarkuar me detyrimin e shërbimit publik të blerjes së energjisë elektrike nga burimet e rinovueshme, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

- Në vijim të komunikimeve me FTL sh.a., ERE me shkresën nr. 1888/1 prot., datë 30.9.2024, ka kërkuar sqarime dhe argumentime mbi ndryshimet e propozuara në draftin e marrëveshjes tip për blerjen e energjisë elektrike nga prodhuesit me përparësi të energjisë elektrike”.

- Në përgjigje të shkresës së ERE, FTL sh.a., me shkresën nr. 1849/2 prot., datë 6.11.2024, ka paraqitur argumentet për ndryshimet e propozuara në kontratën ekzistuese të shitblerjes së energjisë elektrike me prodhuesit me përparësi të energjisë. Sipas shoqërisë, ndryshimet janë të domosdoshme për shkak të ndryshimeve ligjore dhe rregullatore, zhvillimeve në tregun e energjisë, problemeve të hasura gjatë zbatimit të kontratës aktuale, nevojës për përshtatje me praktikat më të mira të industrisë dhe rekomandimeve të Kontrollit të Lartë të Shtetit në raportin për auditimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë të datës 31.7.2023, për të përmirësuar kushtet e kontratave me Prodhuesit me Përparësi të Energjisë.

- Në bazë të nenit 14, pika 2, të ligjit nr. 24/2023, “Për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme”, ERE është autoriteti përgjegjës për miratimin e “Kushteve të përgjithshme të kontratës tip për mbështetje”. Ky nen përcakton, gjithashtu, se kontratat për mbështetje përfshijnë: a) kushtet e përgjithshme, të cilat përbëhen nga kushte dhe terma kontraktualë të standardizuar, që janë të ngjashëm me të gjitha projektet e krahasueshme [...].

- Sipas nenit 3, pika 22, të ligjit nr. 24/2023, “Për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme”, **“Marrëveshja e blerjes së energjisë (MBE)”** përkufizohet si: “... një lloj marrëveshje për mbështetje, ku një blerës i caktuar garanton blerjen fizike të detyrueshme të energjisë elektrike të gjeneruar nga prodhuesit për një çmim fiks”.

- Neni 20, germa “h”, e ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar, përcakton se ERE është përgjegjëse për miratimin e kontratave tip ose kushteve të përgjithshme të kontratave për shërbimet e rregulluara, të ofruara nga pjesëmarrësit e tregut, të ngarkuar me detyrimin e shërbimit publik.

- Shoqëria FTL sh.a., në përputhje me dispozitat e ligjit nr. 24/2023, “Për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme”, dhe ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar, legjitimohet si palë kërkuuese në këtë procedurë. Si rezultat, ajo ka propozuar draftmarrëveshjen tip për shitblerjen e energjisë elektrike ndërmjet saj dhe prodhuesve me përparësi të energjisë (PPE).

- Nga vlerësimi paraprak i kushteve të përgjithshme të draftmarrëveshjes për blerjen e energjisë elektrike ndërmjet Furnizuesit të Tregut të Lirë sh.a. dhe prodhuesve me përparësi të energjisë rezulton se drafti i propozuar përmban 21 nene dhe një aneks.

- Draftmarrëveshja për blerjen e energjisë elektrike ndërmjet Furnizuesit të Tregut të Lirë sh.a. dhe prodhuesve me përparësi të energjisë ka për qëllim të rregullojë marrëdhëniet ndërmjet palëve për blerjen, shitjen, livrimin dhe pranimin e sasisë së energjisë elektrike të prodhuar nga shitësi, si prodhues me përparësi të energjisë, në përputhje me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi.

- Nga shqyrtimi i ndryshimeve dhe i shtesave të propozuara në Marrëveshje, konstatohet se ajo parashikon të drejtat e shitësit, përfshirë mundësinë e shitjes së energjisë në tregun e lirë, me kusht që blerësi të njoftohet deri më 1 gusht. Megjithatë, ky afat vlerësohet si i pazbatueshëm. Marrëveshja, gjithashtu, prezanton një risi, duke parashikuar daljen e plotë në tregun e lirë për një periudhë jo më pak se një vit, një përcaktim që synon të ndihmojë palët kontraktore (FTL) në programimin më të saktë të energjisë së blerë nga PPE-të.

- Mospezullimi i afatit të kontratës 15-vjeçare, gjatë periudhës kur shitësi shet energjinë në tregun e lirë, vlerësojmë se është një saktësim i rëndësishëm që i shërben transparencës ndërmjet palëve kontraktuese. Lidhur me ndryshimet e argumentuara dhe të pranuara për fillimin e procedurës vlerësojmë se draftkontrata do të përfshihet në procesin e konsultimit publik me palët e interesit, përfshirë Shoqatën e Prodhuesve dhe Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE), në përputhje me rregulloren mbi procedurat e njoftimit dhe konsultimit publik të akteve të miratuara nga Enti Rregullator i Energjisë.

- Duke pasur parasysh sa më sipër dhe në përputhje me kërkesat e ligjit nr. 24/2023, “Për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme”, që përcakton ERE-n si organin përgjegjës për miratimin e kushteve të përgjithshme të marrëveshjes tip, vlerësojmë se jemi në rrethanat e fillimit të procedurës dhe pranimin të pjesshëm për shqyrtim të draftmarrëveshjes për blerjen e energjisë elektrike ndërmjet Furnizuesit të Tregut të Lirë sh.a. dhe prodhuesve me përparësi të energjisë.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Pranimin e pjesshëm të kërkesës për shqyrtimin e draftit të marrëveshjes tip për blerjen e energjisë elektrike ndërmjet Furnizuesit të Tregut të Lirë sh.a. dhe prodhuesve me përparësi të energjisë.

2. Fillimin e procedurës për disa ndryshime në marrëveshjen tip për blerjen e energjisë elektrike ndërmjet Furnizuesit të Tregut të Lirë sh.a. dhe prodhuesve me përparësi të energjisë, si më poshtë vijon:

i. paragrafi i dytë, pjesa hyrëse e kontratës, pika C, ku parashikohet, se: “Shoqëria ____ ka marrë me koncesion/ka privatizuar HEC-in/et ____, sipas marrëveshjes së koncesionit/sipas kontratës së shitblerjes____; Palët janë përgjegjëse për përmbushjen e detyrimeve sipas kësaj kontrate; ERE, me vendim të saj nr.____, datë ____, ka licencuar shoqërinë ____ për prodhimin e Energjisë Elektrike; nga HEC-i/et _____ siç përcaktohet në licencën e dhënë nga ERE [...]”;

ii. neni 4, me titull “Programet e livrimit”, në pikën 4.2 ka parashikuar si vijon: “4.2 Shitësi i vendos në dispozicion blerësit parashikimet dhe programet e prodhimit si vijon: a) jo më vonë se data 1 (një) gusht të vitit aktual, parashikimin vjetor me bazë mujore të prodhimit të energjisë elektrike për vitin pasardhës”;

iii. nenin 5, me titull “Shitja energjisë elektrike”, ku parashikohet, se: “Shitësi ka të drejtë të tregtojë të gjithë energjinë e prodhuar nga impianti gjenerues në tregun e lirë, me kusht që, brenda datës 1(një) gusht të vitit aktual, të informojë blerësin se e gjithë energjia e prodhuar për vitin pasardhës të tregtohet në tregun e lirë”;

iv. neni 7, me titull “Çmimi”, ku parashikohet në pikën 7.5 si vijon: “për energjinë elektrike të prodhuar nga burimet e vogla të rinovueshme nga dielli dhe era, blerësi paguan shitësin, me çmimin e përcaktuar sipas legjislacionit në fuqi, në momentin e lidhjes së kontratës me Ministrinë e

Infrastrukturës dhe Energjisë (...), metodologjisë për përcaktimin e blerjes së energjisë elektrike të prodhuar nga burimet e vogla të rinovueshme nga dielli dhe era , kontratës nr. (...) të lidhur me mbajtësin e miratimit dhe Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE) etj. Çmimi = ... euro/mwh”;

v. neni 10 me titull “Garancia e origjinës”, ku parashikohet në pikën 10.1 dhe 10.2 sa vijon: “10.1. Garancia e origjinës lëshohet me kërkesë të prodhuesit të energjisë nga burimet e rinovueshme vetëm një herë për një sasi neto njësie prej 1 mwh të energjisë elektrike të prodhuar e të matur në pikën e lidhjes me sistemin e transmetimit, shpërndarjes ose të sistemit të mbyllur të shpërndarjes. E njëjta njësi e energjisë nga burimet e rinovueshme merret në konsideratë vetëm një herë; 10.2. Garancia e origjinës së shitësit, që përfiton nga masat mbështetëse sipas ligjit për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme, i lëshohet blerësit. Blerësi vendos nëse e shet garancinë e origjinës direkt te furnizuesi apo konsumatori në një procedurë konkurruese. Të ardhurat e përfituara nga blerësi përmes shitjes së certifikatave të origjinës përdoren për fondin e energjisë së rinovueshme”.

vi. Neni 12 me titull “Mospërmbushja e detyrimeve” ku parashikohet në pikën 12.1 germa “ç”, pikat 12.3, 12.4, si vijon: “12.1, germa “ç”, në rast të heqjes së licencës për tregtim të energjisë elektrike, në përputhje me legjislacionin në sektorin e energjisë elektrike; 12.3. Kur blerësi nuk përmbush detyrimin për të pranuar energji nga shitësi sipas kësaj marrëveshjeje dhe kur një mospërmbushje e tillë nuk justifikohet nga një rast i forcës madhore ose shkaqe jashtë kontrollit të arsyeshëm të blerësit, atëherë ky i fundit duhet t’i paguajë si kompensim shitësit për dëmin, një shumë të barabartë me sasinë e energjisë të papranuar shumëzuar me çmimin në fuqi të miratuar nga ERE; 12.4. Kur shitësi nuk përmbush tërësisht ose pjesërisht detyrimin për livrimin e energjisë elektrike dhe kur një mospërmbushje e tillë nuk justifikohet nga një rast i forcës madhore ose shkaqe jashtë kontrollit të arsyeshëm të shitësit, atëherë ky i fundit, shitësi, do t’i paguajë blerësit si kompensim për dëmet, një shumë të barabartë me sasinë e moslivruar të energjisë elektrike shumëzuar me diferencën pozitive ndërmjet çmimit të kontratës zëvendësuese dhe çmimit të kontratës objekt mospërmbushje”;

vii. nenin 13 me titull “Zgjidhja e mosmarrëveshjes”, ku në pikat 12.1 dhe 13.2 parashikohet ndryshimi i afatit si vijon: “13.2. Palët kanë të drejtë të zgjidhin marrëveshjen në çdo kohë [...] pengon palën e prekur që të përmbush detyrimet e kësaj marrëveshjeje për një periudhë 12 (dymbëdhjetë) muaj të njëpasnjëshëm.

3. Drejtoria Juridike dhe Zgjidhjes së Mosmarrëveshjeve të njoftojë shoqërinë Furnizuesi i Tregut të Lirë sh.a., Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë, si dhe palët e interesit për vendimin e bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t’i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes së vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit, në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi, apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti